

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל חברה ונוער
אגף של"ח וידיעת הארץ

הנצחת אישים, נשיאים וראשי ממשלה שהלכו לעולמם / שיעור הכנה

"המעט שאנו, החיים, יכולים לגמול לחברנו המתים –

הוא הזיכרון ההולך אחריהם ואיתנו"

(יצחק רבין)

מטרה

התלמיד יתוודע למשמעות פעילות הנצחה כמייצרת תודעת זיכרון בקרב התלמידים

הרעיון המרכזי:

הסיור בעקבות אישים, ראשי ממשלה ונשיאים יעצים את החשיבות והמשמעות של זיכרון והנצחה לדמותם, לפועלם ומורשתם ובהתאם לחזונום של אישים, ראשי ממשלה ונשיאים שהטביעו את חותמם בבניית האומה והמדינה ויחזק את מוקדי הזהות וההזדהות. הסיור בנושא הנצחת אישים יתקיים במסלול בין האתרים המשקפים את פועלם ומורשתם. הכנת התלמידים לקראת סיור תתמקד בחשיבותם של מעשים שונים שיוצרים תודעה ומביאים לכדי פעולה, תוביל לטיפוח מוקדי הזהות וההזדהות כמייצרים את תודעת זיכרון וההנצחה.

מסר ערכי

באחריותי להתוודע לחזונום, מורשתם ופועלם של הנשיאים וראשי הממשלה לחיזוק זיקתי למורשת הציונית.

יעדי השיעור :

יעדי השיעור:

1. התלמיד יברר את משמעות "הזיכרון וההנצחה" הקולקטיבי .
2. התלמיד יכיר את חוק ההנצחה .
3. התלמיד ייחשף לפועלם ומורשתם של נשיאים וראשי ממשלות.
4. התלמיד יציין מאפיינים משותפים לפועלם ומורשתם של נשיאים וראשי ממשלות
5. התלמיד ידון בגישת החברה הישראלית לנושא העשייה בנושא הנצחה וביוזמה ציבורית ולאומית ומשמעותה .

מדינת ישראל
 משרד החינוך
 מינהל חברה ונוער
 אגף של"ח וידיעת הארץ

טבלת פעילות

<u>שלב</u>	<u>זמן</u>	<u>פעילות</u>	<u>הערות/ עזרים</u>
<u>פתיחה</u>	<u>5 דק'</u>	א. בירור מושג הנצחה וזיכרון קולקטיבי (נספח 1) ב. חשיפה לחוק ההנצחה	<u>החוק להנצחת נשיאי ישראל וראשי ממשלותיה, התשמ"ו-1986</u>
<u>גוף השיעור</u> <u>עיבוד מידע ביוגרפי במס מתודות</u>	<u>10 דק'</u>	א. הצגת הביוגרפיה של אישים (מידע מאתר הכנסת לפי שם) ב. הפעלת מאפיינים משותפים: 1. המשתתפים יתחלקו לקבוצות. 2. משימת קבוצה: איסוף מאפיינים מתוך הביוגרפיה של דמות נבחרת בטבלה (נספח 2).	<u>אתר הכנסת (יש לבצע חיפוש לפי שם)</u> ניתן לבצע זאת כמשימת בית בחוליות ובשיעור לבצע את איסוף המאפיינים ולקיים את הדיון
	<u>במליאה</u> <u>10 דק'</u>	1. דיווח הקבוצות 2. המורה ימלא בטבלה את המאפיינים לכל הדמויות (נספח 3) לקיום דיון	

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל חברה ונוער
אגף של"ח וידיעת הארץ

	<p>1. מהם המאפיינים המשותפים של מנהיגות שאתם מזהים</p> <p>2. השפעת התקופה על ביטוי מנהיגות בתקופת כהונתם של ראשי הממשלות והנשיאים בהתאם לדמות שבעקבותיה התבצע הסיור.</p> <p>3. גישת החברה הישראלית לנושא העשייה בנושא הנצחה וביוזמה ציבורית ולאומית</p>	10 דק'	דיון
<p>משימות ארגון, הדרכה, תיעוד</p>	<p>1. המורה יסכם את השיעור במסר הערכי "באחריותי להתוודע לחזונם, מורשתם ופועלם של הנשיאים וראשי הממשלה לחיזוק זיקתי למורשת הציונית."</p> <p>2. המורה יציג את פרטי המסלול</p> <p>3. ויחלק משימות ליום הסיור.</p>	10 דק'	סיכום

נספחים :

נספח 1

הנצחה וזיכרון במדינת ישראל דפוס

הנצחה ממלכתיים [הקישור מדבר על הנצחה בכלל והנצחת חללי צה"ל בפרט-יש להשתמש בקטעים רלוונטיים]

העשייה הרבה בנושא הנצחה וביוזמה ציבורית ולאומית - מבטאת את גישת החברה הישראלית לעניין ערכי וחשוב. אף כי המושג 'הנצחה' הוא חידוש לשוני התואם את רוח זמננו, אין ספק שהנצחת מתים ושמירת זיכרונם הן דפוס זיכרון מובנה ביהדות. ההנצחה חורגת ממעגלי הפרט ומקבלת משמעות ציבורית. הזיכרון הוא נחלת החברה כולה ומהווה חלק מן הזיכרון הקולקטיבי של העם. מפעלי ההנצחה השונים, מבקשים ליצור כלים הולמים, שישמרו על רוח המנהיגים ויעבירו מורשתם לדורות הבאים.

ללא זיכרון אין לי זהות. אם אינני זוכר - אינני קיים. אנחנו זוכרים משמע אנחנו קיימים, בזמן, בהיסטוריה אנחנו זוכרים עכשיו, ויש פה רציפות והמשכיות של זיכרון, וכל הדברים האלה יחד הם שמייצרים את הזהות הקולקטיבית שלנו, את תחושת האני הקיבוצי ההכרחית לתחושת הגורל המשותף. כי גם זה חלק מכוחם של זהות קולקטיבית וזיכרון ומבחינה זו הזיכרון הקולקטיבי של קולקטיבי: תחושה של גורל משותף חברה, של קבוצה, של קהילה, הוא הדבר הדמוקרטי ביותר שקיים. כי כולנו זוכרים או שותפים מלאים בזיכרון הזה ללא הבדל. זה משותף לכולנו. הטרנסצנדנטליים, של הזיכרון. חשוב להבין שתרבות

הזיכרון וההנצחה שלנו היא גם חלק מהזהות התרבותית של ישראל, של המהפכה העברית והישראלית, של הקיום החדש שבנינו כאן. תרבות הזיכרון היא אחד ההישגים היותר בולטים של התרבות העברית המתחדשת בארץ ישראל מתוך : <http://www.izkor.gov.il/> ההנצחה וזיכרון בין הפרטי ללאומי

נספח 2

מאפיינים משותפים לראשי ממשלה ונשיאים

1. חלוקת הכיתה לקבוצות
2. משימת קבוצה : איסוף מאפיינים מתוך הביוגרפיה של דמות נבחרת .
(מלאו את הטבלה בהתאם לקטגוריות המופיעות בה)

מדינת ישראל
 משרד החינוך
 מינהל חברה ונוער
 אגף של"ח וידיעת הארץ

	האישיות : מאפיינים
	תפקיד
	באיזה שנים פעל
	באיזה ארץ נולד
	היבטים אידאולוגיים במחשבתו
	הצג אירוע בעל אופי לאומי בפועלו
	הצג אירוע בעל אופי ביטחוני בפועלו
	הצג אירוע בעל אופי מפלגתי
	הצג אירוע בעל אופי התיישבותי
	הצג אירוע בעל אופי שקשור בחינוך ותרבות
	הצג אירוע בעל אופי אישי או משפחתי

מדינת ישראל
 משרד החינוך
 מינהל חברה ונוער
 אגף של"ח וידיעת הארץ

נספח 3 :

המורה ימלא את הטבלה בעזר הנתונים שעלו בקבוצות ויציגה בכתה.

דמויות נוספות (להוסיף עמודות (....	חיים הרצוג	לוי אשכול	בן גוריון	דמות
	נשיא	ראש ממשלה	ראש ממשלה	תפקיד
				באיזה שנים פעל
				באיזה ארץ נולד
				היבטים אידאולוגים במחשבתו
				הצג אירוע בעל אופי לאומי בפועלו
				הצג אירוע בעל אופי ביטחוני בפועלו
				הצג אירוע בעל אופי מפלגתי
				הצג אירוע בעל אופי התיישבותי
				הצג אירוע בעל אופי שקשור בחנוך ותרבות

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל חברה ונוער
אגף של"ח וידיעת הארץ

				הצג אירוע בעל אופי אישי או משפחתי
--	--	--	--	-----------------------------------

שאלות לדיון :

1. מדוע לרבים מנהיגים שלנו יש עבר צבאי? הביאו דוגמאות לתחומים אחרים שבהם עסקו .
2. האם למנהיג שהיה איש צבא יש סיכוי גדול יותר להצליח בתפקיד המנהיגות?
- 3- עד כמה מסייע תפקיד חינוכי להצלחה בתפקיד מנהיגותי לאומי?
4. מה ניתן ללמוד מגישת החברה הישראלית וביוזמה הציבורית והלאומית להנצחה וזיכרון.